

Instytut Pamięci Narodowej

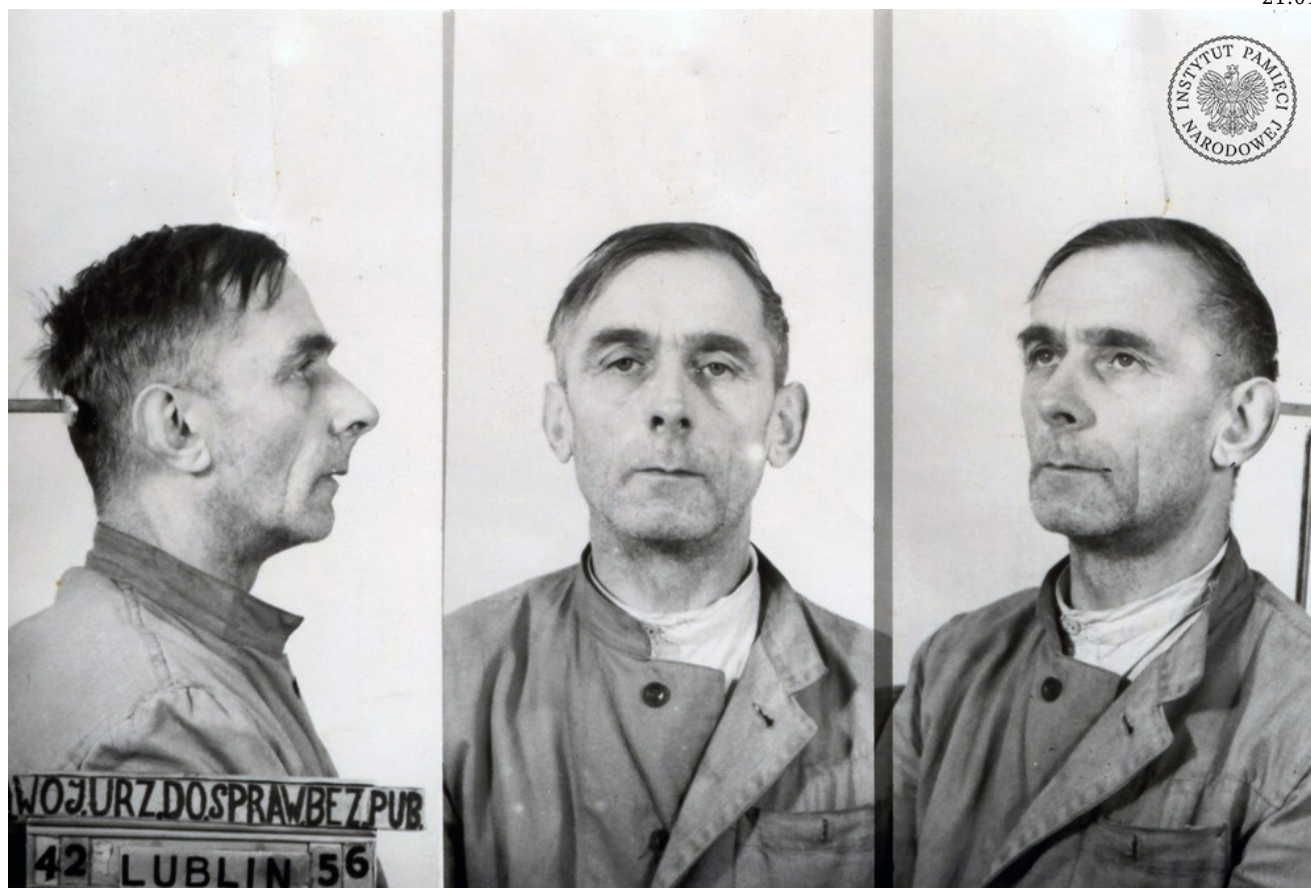
<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/208503,Jacek-Woloszyn-Stefan-Kobos-Wrzosquot-Jeden-z-ostatnich-partyzantow-Lubelszczyzn.html>
27.02.2026, 00:18

Jacek Wołoszyn: Stefan Kobos „Wrzos”. Jeden z ostatnich partyzantów Lubelszczyzny

21 stycznia 1956 r. żołnierze Korpusu Bezpieczeństwa Publicznego oraz funkcjonariusze Milicji i UB otoczyli Brzeziny Bełżeckie. Celem obławy było aresztowanie komendanta Samodzielnego Obwodu Zrzeszenia „WiN” Tomaszów Lubelski, Stefana Kobosa „Wrzosa”, „Michorowskiego”.

[Aparat bezpieczeństwa](#) [Podziemie antykomunistyczne](#) [Wolność i Niezawisłość](#)

21.01

Zdjęcie śledcze Stefana Kobosa (fot. z zasobu AIPN)

Był on jednym z najdłużej ukrywających się partyzantów Lubelszczyzny, obok Andrzeja Kiszki „Leszczyny” (ujęty w grudniu 1961 r.) i Józefa Franczaka „Lalka” (zginął w październiku 1963 r.). Jego życiorys stanowi swoisty wzór losów konspiratorów w okresie PRL. Skazano go we wrześniu 1956 r., tuż przed październikowymi zmianami, w jednym z ostatnich procesów stalinowskich. Do końca życia traktowany był jako „wróg” niezasługujący na darowanie „winy” – polegającej na niepodporządkowaniu się dysponentowi władzy.

Wojsko i konspiracja

Stefan Kobos urodził się 27 listopada 1900 r. w Maniowie (pow. Dąbrowa Tarnowska) w rodzinie robotniczej. Od wczesnej młodości związał się z wojskiem. W 1916 r. wstąpił do Legionów Józefa Piłsudskiego. Walczył także w wojnie z bolszewikami. W okresie międzywojennym wybrał karierę zawodowego wojskowego. W 1939 r. był zastępcą dowódcy kompanii w stopniu sierżanta w 8.

Batalionie Pancernym w Bydgoszczy. We wrześniu tr. walczył nad Sanem. W okolicy Tomaszowa Lubelskiego trafił do żony i matki – dotarli tam jako uciekinierki. Zamieszkał w Brzezinach, gdzie do 1944 r. prowadził sklep spółdzielczy.

W czasie okupacji niemieckiej Kobos związał się z konspiracją. W listopadzie 1939 r. wstąpił do Konsolidacji Obrony Narodowej (KLON), organizacji założonej przez kapelana pułku Strzelców Konnych z Wołyńskiej Brygady Kawalerii, ks. Józefa Śliwę. Po jej rozbiciu przez Niemców, uniknął aresztowania. Na przełomie 1941 r. i 1942 r. został członkiem Związku Walki Zbrojnej. W 1943 r. objął dowództwo liczącego łącznie 40 żołnierzy III Plutonu (Brzeziny Bełżeckie, Majdan Chlewiski i Mauryców) działającego w ramach Kompanii „Narol” V rejonu Obwodu AK Tomaszów Lubelski. Od wiosny 1944 r. głównym zadaniem placówki w Brzezinach była samoobrona przed atakami Ukraińskiej Powstańczej Armii. Działania te przyniosły „Wrzosowi” wdzięczność mieszkańców:

„nie tylko majątek ale i nasze życie nie byłoby pewne, gdyby nie on”

- mówił jeden z nich w trakcie procesu.

W lipcu 1944 r. w ramach realizacji planu „Burza” Kobos uczestniczył w opanowaniu Bełżca i Tomaszowa Lubelskiego. Po rozwiązaniu AK pozostał w konspiracji, najpierw w ramach Delegatury Sił Zbrojnych, potem Zrzeszenia „WiN”. Kierował IV Plutonem w Brzezinach. Był wysoko oceniany przez przełożonych.

[Czytaj artykuł Jacka Wołoszyna *Stefan Kobos „Wrzos”. Jeden z ostatnich partyzantów Lubelszczyzny* na portalu przystanekhistoria.pl](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Aparat bezpieczeństwa, Podziemie antykomunistyczne, Służba Bezpieczeństwa, Wolność i Niezawisłość

Artykuł